Market Talks
مرکز آموزش

فارکس · مبتدی · درس ۴ از ۱۵

پیپ، پیپت و اندازه لات

واحدهایی که هر معامله‌گر فارکس به کار می‌برد: حرکت قیمت چطور شمرده می‌شود، اندازه یک معامله چقدر است و ارزش پولی هر پیپ چطور به دست می‌آید

۱۱ دقیقه مطالعه ۸ سؤال آزمون همراه با کلید پاسخ

فارکس · مبتدی · درس ۴ از ۱۵

پیپ، پیپت و اندازه لات

در یک جمله

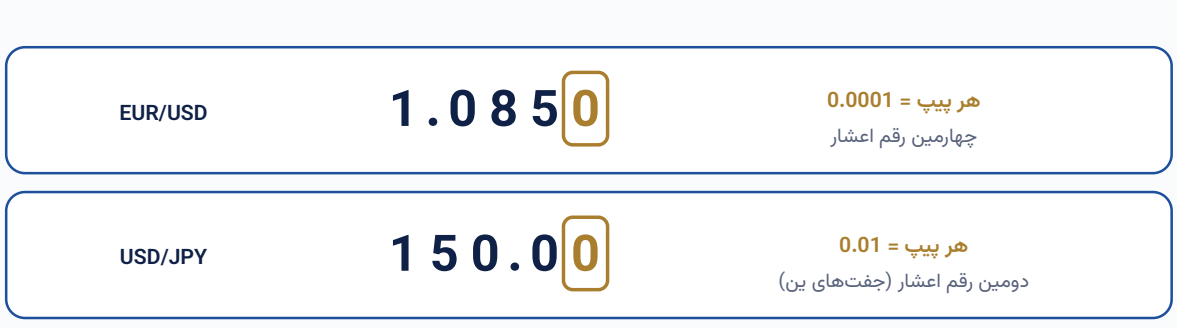
پیپ واحد استاندارد برای اندازه‌گیری حرکت یک جفت‌ارز است: 0.0001 برای بیشتر جفت‌ارزها و 0.01 برای جفت‌های دارای ین ژاپن. لات اندازه استاندارد معامله است و اندازه لات تعیین می‌کند هر پیپ چقدر پول ارزش دارد. پیپ و لات با هم حرکت قیمت را به سود و زیان تبدیل می‌کنند.

پیپ چیست

قیمت ارزها در گام‌های بسیار کوچکی حرکت می‌کند، به همین دلیل معامله‌گران برای صحبت درباره آن به یک واحد مشترک نیاز دارند. این واحد **پیپ** (pip) است، کوتاه‌شده «percentage in point» یا «price interest point».

- قیمت بیشتر جفت‌ارزها تا چهار رقم اعشار اعلام می‌شود و یک پیپ **چهارمین رقم اعشار** است: **0.0001**. اگر EUR/USD از 1.0850 به 1.0851 برسد، ۱ پیپ حرکت کرده است.
- قیمت جفت‌ارزهای دارای ین ژاپن تا دو رقم اعشار اعلام می‌شود و یک پیپ **دومین رقم اعشار** است: **0.01**. اگر USD/JPY از 150.00 به 150.01 برسد، ۱ پیپ حرکت کرده است.

ین فقط به این دلیل متفاوت است که ارزش یک ین بسیار کمتر از یک دلار یا یک یورو است و قیمت‌هایش اعداد بسیار بزرگ‌تری‌اند. پیپ به معامله‌گران امکان می‌دهد حرکت همه جفت‌ارزها را به یک شکل مقایسه کنند: «EUR/USD چهل پیپ بالا رفت» و «USD/JPY چهل پیپ پایین آمد» حرکت‌هایی از یک جنس را توصیف می‌کنند، هرچند قیمت‌ها بسیار متفاوت به نظر می‌رسند.

شکل ۱. جایگاه پیپ در قیمت. در بیشتر جفت‌ارزها پیپ چهارمین رقم اعشار است و در جفت‌های ین دومین رقم.

شمردن پیپ‌ها

برای این‌که بدانید یک جفت‌ارز چند پیپ حرکت کرده، قیمت قبلی را از قیمت جدید کم کنید و حاصل را بر اندازه پیپ تقسیم کنید.

EUR/USD از 1.0850 به 1.0920 بالا می‌رود. اختلاف 0.0070 است و با تقسیم بر 0.0001، برابر **۷۰ پیپ** می‌شود. USD/JPY از 150.20 به 149.50 پایین می‌آید. اختلاف منفی 0.70 است و با تقسیم بر 0.01، برابر **منفی ۷۰ پیپ** می‌شود، یعنی ۷۰ پیپ افت.

با تمرین، پیپ‌ها را با یک نگاه می‌شمارید. در بیشتر جفت‌ارزها به دو رقم آخر قیمتی با چهار رقم اعشار نگاه کنید: از 1.08**50** تا 1.09**20** یعنی ۷۰ پیپ. در جفت‌های ین به رقم‌های بعد از ممیز و یکان پیش از آن نگاه کنید: از 150.**20** تا 149.**50** یعنی ۷۰ پیپ.

شکل ۲. برای شمردن پیپ‌ها، اختلاف قیمت را بر اندازه پیپ تقسیم کنید. افزایش قیمت تعداد مثبتی پیپ است و کاهش آن تعداد منفی.

پیپت: رقم اضافه

امروزه بیشتر بروکرها قیمت را با یک رقم بیشتر از پیپ اعلام می‌کنند: پنج رقم اعشار برای بیشتر جفت‌ارزها، مثل 1.08505، و سه رقم برای جفت‌های ین، مثل 150.005. به این رقم کوچک آخر **پیپت** (pipette) یا پیپ کسری می‌گویند. هر پیپت یک‌دهم پیپ است.

بسیاری از پلتفرم‌ها رقم‌های پیپ را درشت و پیپت را کوچک نشان می‌دهند تا قیمت با یک نگاه خوانده شود. رقم اضافه امکان قیمت‌های دقیق‌تر و نزدیک‌تر به هم را فراهم می‌کند و به همین دلیل اسپرد اغلب با اعشار نشان داده می‌شود، مثلاً ۱٫۲ پیپ.

همین موضوع منشأ یکی از رایج‌ترین اشتباه‌های تازه‌کارهاست. برخی پلتفرم‌ها، از جمله MetaTrader، فاصله‌ها را با **پوینت** (point) اندازه می‌گیرند که در قیمت پنج‌رقمی همان پیپت است، نه پیپ. حد ضرری که «۵۰ پوینت» فاصله دارد، فقط ۵ پیپ فاصله دارد. همیشه بررسی کنید عددی که پلتفرم نشان می‌دهد به پیپ است یا به پوینت، چون اشتباه گرفتن این دو هر فاصله‌ای را ده برابر بزرگ‌تر یا کوچک‌تر می‌کند.

1.08505: رقم کوچک آخر پیپت است. اسپرد ۱٫۲ پیپ برابر ۱۲ پیپت است.

شکل ۳. بسیاری از پلتفرم‌ها قیمت‌های پنج‌رقمی را طوری نشان می‌دهند که رقم‌های پیپ درشت و رقم اضافه، یعنی پیپت، کوچک باشد.

لات: اندازه یک معامله

فارکس در مقدارهای استانداردی به نام **لات** (lot) معامله می‌شود. اندازه لات همیشه با واحدهای **ارز پایه**، یعنی ارز اول جفت، شمرده می‌شود:

- یک **لات استاندارد** برابر ۱۰۰٬۰۰۰ واحد است. در پلتفرم به صورت 1.00 لات وارد می‌شود.
- یک **مینی‌لات** برابر ۱۰٬۰۰۰ واحد یا 0.10 لات است.
- یک **میکرولات** برابر ۱٬۰۰۰ واحد یا 0.01 لات است.

پس خرید ۱ لات استاندارد EUR/USD یعنی خرید ۱۰۰٬۰۰۰ یورو و فروش مقدار معادل آن به دلار، یعنی حدود ۱۰۸٬۵۰۰ دلار با قیمت 1.0850. خرید 0.01 لات از همین جفت یعنی معامله ۱٬۰۰۰ یورو.

برای معامله یک لات استاندارد لازم نیست ۱۰۸٬۵۰۰ دلار داشته باشید. با اهرم (لوریج)، بروکر فقط سپرده کوچکی به نام مارجین می‌خواهد، در حالی که کل پوزیشن در کنترل شماست. به همین دلیل اندازه لات قدرتمندترین تنظیم در برگه سفارش شماست: تعیین می‌کند پول با چه سرعتی به دست می‌آید یا از دست می‌رود. درس ۱۰ اهرم و مارجین را توضیح می‌دهد.

واحدها به ارز پایه شمرده می‌شوند. ارزش پیپ برای جفت‌هایی است که به USD ختم می‌شوند، مثل EUR/USD.

شکل ۴. سه اندازه رایج لات. هر کدام ده برابر بزرگ‌تر از بعدی است و ارزش پیپ آن هم همین‌طور. مربع‌ها تفاوت اندازه را نشان می‌دهند.

ارزش هر پیپ

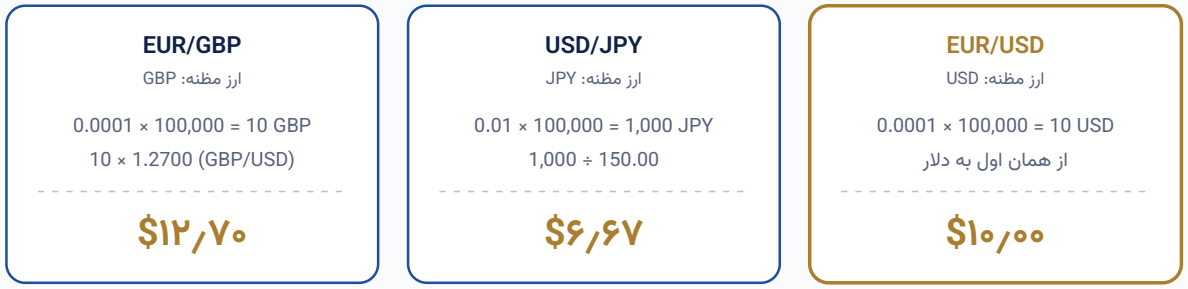
ارزش پولی یک پیپ به اندازه لات و به ارز مظنه بستگی دارد. فرمول پایه این است:

ارزش پیپ = اندازه پیپ × تعداد واحدها، به ارز مظنه.

در هر جفتی که به USD ختم می‌شود، مثل EUR/USD، GBP/USD یا AUD/USD، جواب از همان اول به دلار است: 0.0001 × 100,000 یعنی **۱۰ دلار برای هر پیپ در یک لات استاندارد**. به همین دلیل ۱۰ دلار، ۱ دلار و ۰٫۱۰ دلار برای هر پیپ در لات استاندارد، مینی و میکرو اعدادی‌اند که به خاطر سپردنشان می‌ارزد.

وقتی ارز مظنه با ارز حساب شما یکی نیست، یک گام دیگر لازم است: تبدیل نتیجه. برای USD/JPY، 0.01 × 100,000 = 1,000 ین برای هر پیپ. با قیمت 150.00، ارزش ۱٬۰۰۰ ین برابر 1,000 ÷ 150، یعنی حدود **۶٫۶۷ دلار** است. برای EUR/GBP، 0.0001 × 100,000 = 10 پوند برای هر پیپ. اگر GBP/USD برابر 1.2700 باشد، این می‌شود 10 × 1.27، یعنی **۱۲٫۷۰ دلار**.

به‌ندرت لازم است این حساب را دستی انجام دهید، چون پلتفرم‌ها و ماشین‌حساب‌های آنلاین ارزش پیپ را خودکار نشان می‌دهند. اما فهم این ایده توضیح می‌دهد چرا تعداد پیپ یکسان در جفت‌ارزهای مختلف می‌تواند ارزش متفاوتی داشته باشد و چرا ارزش پیپ با حرکت قیمت‌ها کمی تغییر می‌کند.

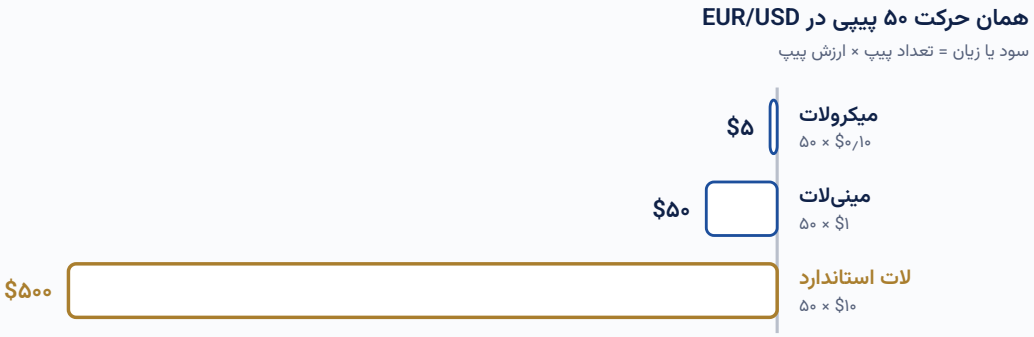
ارزش پیپ یک لات استاندارد برای حسابی به دلار آمریکا. قیمت‌های نمونه: USD/JPY 150.00 و GBP/USD 1.2700.

شکل ۵. محاسبه ارزش پیپ یک لات استاندارد. وقتی ارز مظنه با ارز حساب یکی نیست، نتیجه با قیمت جاری تبدیل می‌شود.

از پیپ تا پول

وقتی ارزش پیپ را بدانید، تبدیل یک حرکت به پول ساده است: **سود یا زیان = تعداد پیپ × ارزش پیپ**.

همان حرکت ۵۰ پیپی EUR/USD با یک میکرولات ۵ دلار، با یک مینی‌لات ۵۰ دلار و با یک لات استاندارد ۵۰۰ دلار ارزش دارد. بازار در هر سه حالت دقیقاً یک کار را انجام می‌دهد؛ فقط اندازه معامله تغییر می‌کند. به همین دلیل معامله‌گران باتجربه اندازه لات را برای تک‌تک معاملات با دقت انتخاب می‌کنند، به جای این‌که همیشه از یک اندازه ثابت استفاده کنند. درس ۵ معاملات کامل را از ابتدا تا انتها نشان می‌دهد و درس ۱۲ نشان می‌دهد چطور اندازه لاتی انتخاب می‌شود که با ریسک مورد نظر شما هم‌خوان باشد.

شکل ۶. بازار در همه حالت‌ها همان ۵۰ پیپ را حرکت می‌کند؛ فقط اندازه معامله تغییر می‌کند. اندازه لات تعیین می‌کند یک حرکت چقدر ارزش دارد.

مثال: معامله دیوید به زبان پول

دیوید 0.50 لات GBP/USD را در قیمت 1.2700 می‌خرد که برابر ۵۰٬۰۰۰ پوند است. ارزش هر پیپ 0.0001 × 50,000 یعنی ۵ دلار است. او معامله را در 1.2760 می‌بندد، یعنی ۶۰ پیپ سود. سود او ۶۰ × ۵ دلار، یعنی **۳۰۰ دلار** است، پیش از کسر هزینه‌ها. اگر قیمت به جای آن تا 1.2640 پایین می‌آمد، همان ۶۰ پیپ ۳۰۰ دلار زیان می‌شد.

طلا و بازارهای دیگر

طلا، شاخص‌ها و کریپتو روی همین پلتفرم‌ها معامله می‌شوند، اما واحدهایشان با جفت‌ارزها یکی نیست و از بروکری به بروکر دیگر فرق می‌کند. پیش از معامله هر کدام، **مشخصات قرارداد** (contract specification) را در پلتفرم خود باز کنید و اندازه قرارداد و ارزش کوچک‌ترین گام قیمت را بررسی کنید. نمونه‌های رایج:

بازار	اندازه معمول ۱ لات	ارزش یک حرکت معمول برای هر لات
EUR/USD	۱۰۰٬۰۰۰ یورو	۱ پیپ (0.0001) = ۱۰ دلار
XAU/USD (طلا)	۱۰۰ اونس	0.01 دلار = ۱ دلار، پس حرکت ۱ دلاری = ۱۰۰ دلار
BTC/USD (CFD بیت‌کوین)	اغلب ۱ بیت‌کوین	حرکت ۱ دلاری = ۱ دلار

طلا رایج‌ترین منشأ سردرگمی است. قیمت طلا تا دو رقم اعشار اعلام می‌شود، مثل 2,650.45، و بروکرها و معامله‌گران مختلف یا 0.01 دلار یا 0.10 دلار را «پیپ» طلا می‌نامند. چون ۱ لات معمولاً ۱۰۰ اونس است، حرکت ۱ دلاری قیمت طلا ارزش ۱ لات را ۱۰۰ دلار تغییر می‌دهد. درس ۱۳ طلا را با جزئیات بررسی می‌کند.

چرا این موضوع برای معامله‌گران مهم است

- **۱۰ دلار، ۱ دلار و ۰٫۱۰ دلار را به خاطر بسپارید.** در جفت‌هایی که به USD ختم می‌شوند، این‌ها ارزش پیپ لات استاندارد، مینی و میکرو هستند و به شما امکان می‌دهند هر معامله‌ای را در ذهن تخمین بزنید.
- **پیپ یا پوینت؟** بررسی کنید پلتفرم شما برای فاصله حد ضرر و حد سود از کدام واحد استفاده می‌کند. «پوینت» در پلتفرم پنج‌رقمی همان پیپت است، ده برابر کوچک‌تر از پیپ.
- **اندازه لات ابزار کنترل ریسک شماست.** بازار تعیین می‌کند یک جفت‌ارز چند پیپ حرکت کند؛ شما تعیین می‌کنید هر پیپ برایتان چقدر ارزش داشته باشد. در دوره یادگیری، با اندازه‌های کوچک و میکرولات شروع کنید.
- **همیشه مشخصات قرارداد را بخوانید،** برای طلا، شاخص‌ها و کریپتو. همان 0.01 لات در بازارها و بروکرهای مختلف می‌تواند مقدار پول بسیار متفاوتی باشد.

اصطلاحات کلیدی

پیپ (pip)	واحد استاندارد حرکت قیمت: 0.0001 برای بیشتر جفت‌ارزها و 0.01 برای جفت‌های دارای ین ژاپن.
پیپت (pipette)	یک‌دهم پیپ؛ پنجمین رقم اعشار در بیشتر جفت‌ارزها و سومین رقم در جفت‌های ین.

پوینت (point)	کوچک‌ترین گام قیمت در یک پلتفرم. در قیمت‌های پنج‌رقمی، هر پوینت یک پیپت است، نه یک پیپ.
لات (lot)	اندازه استاندارد معامله که با واحدهای ارز پایه شمرده می‌شود.
لات استاندارد	۱۰۰,۰۰۰ واحد از ارز پایه که به صورت 1.00 لات وارد می‌شود.
مینی‌لات	۱۰,۰۰۰ واحد از ارز پایه که به صورت 0.10 لات وارد می‌شود.
میکرولات	۱,۰۰۰ واحد از ارز پایه که به صورت 0.01 لات وارد می‌شود.
ارزش پیپ	مبلغی که یک پیپ برای اندازه معینی از معامله ارزش دارد و از ضرب اندازه پیپ در تعداد واحدها به دست می‌آید.
ارز حساب	ارزی که حساب معاملاتی شما به آن نگهداری می‌شود، مثلاً دلار آمریکا. ارزش پیپ به این ارز تبدیل می‌شود.
مشخصات قرارداد	جزئیاتی که بروکر برای هر بازار منتشر می‌کند، از جمله اندازه لات و ارزش هر گام قیمت.

نکات کلیدی

1. یک پیپ در بیشتر جفت‌ارزها 0.0001 و در جفت‌های ین 0.01 است؛ برای شمردن پیپ‌ها، اختلاف قیمت را بر اندازه پیپ تقسیم کنید.
2. بیشتر پلتفرم‌ها یک رقم اضافه به نام پیپت نشان می‌دهند که یک‌دهم پیپ است؛ «پوینت» در پلتفرم‌ها اغلب پیپت است، نه پیپ.
3. لات‌ها با واحدهای ارز پایه شمرده می‌شوند: ۱۰۰,۰۰۰ برای لات استاندارد، ۱۰,۰۰۰ برای مینی‌لات و ۱,۰۰۰ برای میکرولات.
4. ارزش پیپ برابر اندازه پیپ ضرب در تعداد واحدهاست، به ارز مظنه؛ در جفت‌هایی که به USD ختم می‌شوند، این مقدار ۱۰ دلار، ۱ دلار و ۰٫۱۰ دلار برای هر پیپ است.
5. سود یا زیان برابر تعداد پیپ ضرب در ارزش پیپ است، پس اندازه لات تعیین می‌کند یک حرکت چقدر ارزش دارد؛ طلا و بازارهای دیگر اندازه قرارداد خودشان را دارند.

خودتان را محک بزنید

برای هر سؤال دور یک گزینه را خط بکشید. کلید پاسخ‌ها همراه با توضیح در صفحه بعد آمده است. این آزمون را می‌توانید به‌صورت آنلاین هم در markettalks.info انجام دهید و نتیجه را فوراً ببینید.

۱. EUR/USD از 1.0850 به 1.0851 می‌رسد. چقدر حرکت کرده است؟

A ۱ پیپ
B ۱۰ پیپ
C ۱ پیپت
D ۱۰۰ پیپ

۲. یک پیپ در USD/JPY چقدر است؟

A 0.0001
B 0.001
C 0.01
D 1.00

۳. GBP/USD از 1.2650 به 1.2735 بالا می‌رود. این چند پیپ است؟

A ۸٫۵ پیپ
B ۸۵ پیپ
C ۸۵۰ پیپ
D ۰٫۸۵ پیپ

۴. پلتفرم شما فاصله حد ضرر را روی قیمت پنج‌رقمی EUR/USD برابر ۵۰ پوینت نشان می‌دهد. این چند پیپ است؟

A ۵۰۰ پیپ
B ۵۰ پیپ
C ۵ پیپ
D ۰٫۵ پیپ

۵. یک مینی‌لات چند واحد از ارز پایه است؟

A ۱۰۰
B ۱٬۰۰۰
C ۱۰٬۰۰۰
D ۱۰۰٬۰۰۰

۶. ارزش یک پیپ در ۱ لات استاندارد AUD/USD به دلار آمریکا چقدر است؟

A ۰٫۱۰ دلار
B ۱ دلار
C ۱۰ دلار
D ۱۰۰ دلار

۷. USD/JPY در 150.00 است. ارزش یک پیپ در ۱ لات استاندارد تقریباً چند دلار آمریکاست؟

A ۱۰٫۰۰ دلار
B ۶٫۶۷ دلار
C ۱۵٫۰۰ دلار
D ۱,۰۰۰ دلار

۸. دیوید 0.50 لات GBP/USD می‌خرد و قیمت ۶۰ پیپ بالا می‌رود. سود او پیش از کسر هزینه‌ها چقدر است؟

A ۳۰ دلار
B ۶۰ دلار
C ۳۰۰ دلار
D ۳,۰۰۰ دلار

کلید پاسخ‌ها

۱ A

۱ پیپ

در بیشتر جفت‌ارزها یک پیپ چهارمین رقم اعشار، یعنی 0.0001، است، پس این حرکتی ۱ پیپی است.

۲ C

0.01

در جفت‌ارزهای دارای ین ژاپن، یک پیپ دومین رقم اعشار، یعنی 0.01، است.

۳ B

۸۵ پیپ

1.2735 - 1.2650 = 0.0085. با تقسیم بر 0.0001، این برابر ۸۵ پیپ است.

۴ C

۵ پیپ

در قیمت‌های پنج‌رقمی، هر پوینت یک پیپت، یعنی یک‌دهم پیپ، است. ۵۰ پوینت برابر ۵ پیپ است.

۵ C

۱۰,۰۰۰

مینی‌لات که به صورت 0.10 لات وارد می‌شود، ۱۰,۰۰۰ واحد است. لات استاندارد ۱۰۰,۰۰۰ و میکرولات ۱,۰۰۰ واحد است.

۶ C

۱۰ دلار

0.0001 × 100,000 = 10 به ارز مظنه، یعنی دلار آمریکا. در هر جفتی که به USD ختم می‌شود، هر پیپ در یک لات استاندارد ۱۰ دلار ارزش دارد.

۷ B

۶٫۶۷ دلار

0.01 × 100,000 = 1,000 ین. با نرخ ۱۵۰ ین برای هر دلار، این می‌شود 1,000 ÷ 150، یعنی حدود ۶٫۶۷ دلار.

۸ C

۳۰۰ دلار

0.50 لات برابر ۵۰,۰۰۰ واحد است، پس هر پیپ 0.0001 × 50,000 یعنی ۵ دلار ارزش دارد. ۶۰ پیپ × ۵ دلار = ۳۰۰ دلار.

منابع

- IG، پیپ در فارکس: https://www.ig.com/uk/forex/fx-need-to-knows/pips-in-forex
- CMC Markets، پیپ در فارکس چیست؟: https://www.cmcmarkets.com/en-gb/forex/what-is-pips-in-forex
- FOREX.com، لات در فارکس چیست؟: https://www.forex.com/en-us/trading-guides/what-is-a-lot-in-forex
- راهنمای MetaTrader 4، مشخصات قرارداد: https://www.metatrader4.com/en/trading-platform/help/service/symbol_spec

Market Talks

ادامه یادگیری

درس بعدی: درس ۵ یک معامله فارکس چطور سود یا زیان می‌دهد

این درس بخشی از دوره فارکس در مرکز آموزش MARKET TALKS است. درس‌های سطح مبتدی رایگان‌اند و هر کدام یک آزمون و یک فایل PDF قابل دانلود دارند. درس‌های سطح متوسط و پیشرفته ویژه اعضا هستند.

مرکز آموزش
درس‌هایی از اصول پایه تا موضوعات پیشرفته

تحلیل بازارها
تحلیل تکنیکال و بنیادی بازارهای اصلی

گزارش‌ها
بیت‌کوین، طلا، نقره، SPX و بیشتر

markettalks.info

تلگرام @MARKET_TALKS

فقط برای آموزش. هیچ‌یک از مطالب این سند توصیه مالی نیست. © ۲۰۲۶ MARKET TALKS. می‌توانید این PDF را بدون تغییر به اشتراک بگذارید.